

Stowarzyszenie 61/MamPrawoWiedziec.pl SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI w roku 2017

Niewyborczy 2017 r. Stowarzyszenie 61 poświęciło porządkowaniu i upowszechnianiu danych na temat osób pełniących funkcje publiczne oraz rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Kontynuowaliśmy opracowywanie i publikowanie analiz i zapowiedzi posiedzeń Sejmu i Parlamentu Europejskiego, rozwój lokalnych MamPrawoWiedziec.pl oraz produkcję wideo wywiadów z postami. Rozwijaliśmy współpracę z branżowymi organizacjami pozarządowymi, również w zakresie użycia nowych technologii we wsparciu obywateli w docieraniu do informacji oraz z wydawcami ogólnopolskich mediów – Agorą i Gremi Media – w zakresie projektów big data.

Zaktualizowaliśmy dane o blisko 1000 polityków. Napisaaliśmy, zaprojektowaliśmy i opublikowaliśmy kilkadziesiąt analiz, opracowań danych, raportów, zapowiedzi Sejmu i Parlamentu Europejskiego oraz infografik. Zgromadziliśmy i opublikowaliśmy dane na temat kwestii, do których odnosily się decyzje polityków. Rozpowszechniane przez nas teksty publikowały lub cytowały ogólnopolskie i lokalne media.

Ograniczenie dotychczasowych źródeł finansowania spowodowało, że podjęliśmy decyzję o zwolnieniu części zespołu MamPrawoWiedziec.pl. Zaczęliśmy jednak aktywnie i skutecznie szukać nowych grantodawców i partnerów.

PO CO TO ROBIMY?

Wiedza o tym, kim są i w jaki sposób realizują swój mandat przedstawiciele wybrani w wyborach zachęca obywateli do stawiania pytań, wzmacnia mechanizmy demokracji i motywuje władzę do transparentnego działania. Szczególnie istotne jest, by dostęp do informacji upowszechnić w trakcie kampanii wyborczych oraz by wskazywać, jak poszczególne decyzje polityczne odnoszą się do faktów i danych dotyczących Polski i społeczeństwa.

Stowarzyszenie 61 - niezależna, pozapartyjna organizacja pozarządowa - stawia sobie za cel budowanie ogólnodostępnego systemu informacji o osobach pełniących wybieralne funkcje publiczne. Udostępniamy obywatelom informacje na temat sposobu realizowania mandatu, poglądów oraz doświadczenia osób pełniących funkcje publiczne. Prowadzimy obywatelski serwis i bazę danych MamPrawoWiedziec.pl. Nasze działania realizują ideę e-demokracji, zapewniają dostęp do rzetelnej, zsyntetyzowanej i możliwej do porównywania przy użyciu elektronicznych narzędzi, informacji.

Serwis MamPrawoWiedziec.pl to stale aktualizowana baza informacji o posłach, senatorach, posłach do Parlamentu Europejskiego oraz prezydentach miast. Interesują nas m.in.: kariera polityczna i zawodowa, aktywność społeczna, poglądy, oświadczenia majątkowe. W serwisie publikujemy również rejestr kluczowych głosowań sejmowych. W celu uniknięcia subiektywizmu mediów i zapewnienia jakości informacji gromadzone dane pochodzą bezpośrednio od reprezentantów i ich ugrupowań politycznych, z bazy danych Państwowej Komisji Wyborczej, oficjalnej strony Sejmu RP, bazy WoltersKluwer przetwarzającej dane z KRS, słowników biograficznych oraz innych archiwów i publikacji, przy poszczególnych danych przywołujemy ich źródła. Dane zbieramy zgodnie z wypracowaną metodologią, z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych oraz zaprojektowanych dla serwisu grafiki i funkcjonalności.

Tworząc serwis pomagamy obywatelom w dokonywaniu wyboru reprezentantów, w ustaleniu, kto i jakim skutkiem reprezentuje ich interesy, ocenie, w jakim stopniu spełniane są obietnice wyborcze. Dajemy możliwość samodzielnego porównania poglądów polityków z opiniami użytkowników serwisu. Przyczyniamy się, między innymi, do częstszego i bardziej świadomego udziału Polaków w procedurach demokratycznych, w szczególności, w wyborach, do tego, aby podejmowane przez obywateli wybory były racjonalne i w mniejszym stopniu uwarunkowane wpływem marketingu politycznego, wreszcie, do zwiększenia jawności i uczciwości w życiu publicznym.

W
1

Źródłem dobrych praktyk są dla nas organizacje zajmujące się monitorowaniem osób pełniących wybieralne funkcje publiczne, działające w innych krajach, np. vote-smart.org, theyworkforyou.com, smartvote.ch).

2017 r.: GŁÓWNE DZIAŁANIA

BAZA DANYCH - zbieranie, aktualizacja i wyświetlanie danych

Każdy polityk (posłowie, senatorowie, posłowie do PE, prezydenci miast oraz prezydent, ponad 700 osób) jest opisany w naszej bazie zgodnie z przyjętą przez nas metodologią: dane kontaktowe, notka biograficzna, biogram, kluczowe głosowania sejmowe (dla posłów), oświadczenia majątkowe, kwestionariusz doświadczeń i poglądów (u tych, którzy wypełnili go w kampanii wyborczej lub w trakcie drugiego etapu zbierania odpowiedzi), obietnice wyborcze.

Przykładowy profil posła: [Adam Abramowicz](#)

Weryfikacja biografii posłów, senatorów i europarlamentarzystów. Na początku 2017 r. przeprowadziliśmy weryfikację danych o politykach. W tym celu wysłaliśmy maile (na oficjalne adresy e-mail) do posłów, senatorów i europarlamentarzystów z prośbą o sprawdzenie i uzupełnienie informacji na ich temat zawartych w serwisie. Otrzymaliśmy odpowiedzi od 25 osób. Przesłane przez te osoby uwagi i zmiany wprowadziliśmy do bazy.

Aktualizacja danych. Przez cały 2017 r. dwóch badaczy na bieżąco aktualizowało informacje na temat polityków, których profile mamy w bazie. Badacze uaktualniali: powiązania polityków z biznesem na podstawie alertów z serwisu Lex Wolters Kluwers, zmiany w klubach parlamentarnych, zmiany w partiach, członkostwo w komisja sejmowych, senackich i PE i wszystkie inne zmiany dotyczące biografii, wykształcenia polityków.

Oświadczenia majątkowe. W 2017 r. przepisaliśmy oświadczenia majątkowe za 2016 r. osób pełniących funkcje publiczne: członków rady ministrów, posłów, senatorów, europosłów i prezydentów miast. Przepisaliśmy 460 oświadczeń posłów, 100 oświadczeń senatorów, 107 oświadczeń prezydentów miast, 51 oświadczeń europosłów i 24 oświadczenia członków rady ministrów + oświadczenia osób, które obejmowały mandat w trakcie kadencji.

Przykładowe oświadczenie majątkowe: [Joanna Augustynowska](#)

Nowe profile. W 2017 r. w związku ze zmianami na stanowiskach stworzyliśmy 14 nowych profili: 12 posłów, 1 senatora, 1 prezydenta miasta. W ramach nowych profili stworzyliśmy nowe biografie, notki biograficzne, przepisaliśmy oświadczenia majątkowe.

Obietnice wyborcze. W 2017 r. zebraliśmy ponad 300 obietnic i poglądów polityków. Każda obietnica posiada źródło odniesienia i jest wyświetlona w profilu polityka.

Obietnice wyborcze w profilu polityka: [Borys Budka](#)

Ugrupowania polityczne. W profilach partii politycznych dodaliśmy informacje o członkach zarządu (są one powiązane z profilem polityka). Na bieżąco wprowadzaliśmy zmiany wynikające z dynamiki życia politycznego: zmiany na funkcjach we władzach ugrupowań, zmiany liczby członków w sejmie, senacie, PE. Profile ugrupowań zostały uzupełnione o zakładkę „finanse”, w której wyświetlamy przepisane przez badaczy sprawozdania finansowe partii (formuła analogiczna do oświadczeń majątkowych).

Przykładowy profil ugrupowania: [Polskie Stronnictwo Ludowe](#)

Dane z MamPrawoWiedziec.pl dla redakcji

W 2017 roku podjęliśmy się nowej formy współpracy z mediami: wydawnictwa Agora SA i Gremi Media pobierały dane do swoich nowych serwisów bezpośrednio z bazy MamPrawoWiedziec.pl. W tym celu przygotowaliśmy dedykowany dostęp przez API i zaktualizowaliśmy dane. Na potrzeby serwisu [Sonar Wyborcza.pl](#) opracowywaliśmy nowe dane: informacje o zgromadzeniach publicznych w miastach wojewódzkich (około 10 tys.), wyjazdach parlamentarzystów, wyróżniliśmy w biografii polityków związki ze spółkami skarbu państwa oraz dane o finansach partii politycznych (subwencje i sprawozdania finansowe partii za 2015 i 2016 r.). Gremi Media, na potrzeby swojego nowego serwisu zaczęło czerpać dane z oświadczeń majątkowych. Projekty powstają dzięki grantom z konkursu Google DNI, zdobytym przez obie redakcje. W

Wi
Ky B

ramach dalszej współpracy chcielibyśmy kontynuować zbieranie niektórych danych, przygotowywać ich opracowania i publikować artykuły we współpracujących serwisach.

Serwis MamPrawoWiedziec.pl w listopadzie 2017 r. podsumował półmetek kadencji Sejmu. Na podstawie odpowiedzi posłów na nasze pytania, ich oświadczeń majątkowych i danych publicznych powstało pięć analiz, które opublikował Onet.

Lokalne serwisy MamPrawoWiedziec.pl

W 2017 r., działało 10 lokalnych MamPrawoWiedziec.pl: Konin, Kalisz, Radom, Lubartów, Ełk, Słupsk, Złotoryja, Lublin, Warszawa, Trzebinia. Kolejne 15 założyliśmy na prośbę lokalnych grup z innych miast (nie były regularnie) uzupełniane.

Poprowadziliśmy szereg warsztatów i spotkań promujących ideę śledzenia pracy radnych (w Warszawie, Knurówie, Niepołomicach, Gdańsku, Marózie, Radomiu, Kaliszu, Słupsku i Lublinie). Był to pierwszy rok działania serwisów w nowej grafice i funkcjonalności.

Osiem serwisów, które istniały przed rozpoczęciem projektu rozwinęły swoją działalność - prowadziły działania rzecznicze na rzecz szerszego dostępu do informacji publicznej w swoich miastach (imiennie rejestry głosowań radnych, informacje finansowe, umowy, wyjazdy burmistrzów), testowały nowe kanały komunikacji z mieszkańcami - memy, infografiki, różne formy video, stale też rozszerzają zasób danych dostępnych w serwisach. Kilku z nich udało zdobyć się granty na działalność.

W lokalnym serwisie mieszkaniec może sprawdzić:

Kto reprezentuje moje osiedle/dzielnice/ulicę w radzie gminy? (podstawowe informacje o radnych (klub, data i miejsce urodzenia, miejsce pracy), dane kontaktowe, przynależność do komisji, zestawienie wszystkich głosowań radnego, np. <http://kalisz.mamprawowiedziec.pl/radni>)

Nad czym pracuje rada? (Lista głosowanych uchwał, zbiorcze wyniki głosowań, imienne zestawienie głosowań radnych, teksty uchwał z załącznikami, np. <http://radom.mamprawowiedziec.pl/uchwaly>)

Czym są komisje rady? (Opisy czym zajmują się poszczególne komisje, składy komisji, lista posiedzeń komisji wraz z protokołami, np. <http://warszawa.mamprawowiedziec.pl/komisje>).

Lokalni redaktorzy zbierali i aktualizowali dane, dzięki którym mieszkańcy ich gmin mogli dowiedzieć się kto ich reprezentuje, czego dotyczy lokalne prawo i jakie decyzje podejmuje samorządowcy. Pomoże im to ocenić realizację wyborczych zobowiązań, a w dniu wyborów podjąć świadomą decyzję.

Stowarzyszenie 61 założyło i prowadziło serwis Warszawa.MamPrawoWiedziec.pl, który od listopada 2017 r. jest zawieszony - dane nie są uzupełniane.

Wyzwaniem na kolejne lata jest utrzymanie stabilności istniejących serwisów, zaktualizowanie witryny dla Warszawy, zaproponowanie redaktorom lokalnym aktywności przed wyborami samorządowymi i rozwijanie kanałów komunikacji, które pomogą docierać z informacją o radnych do mieszkańców.

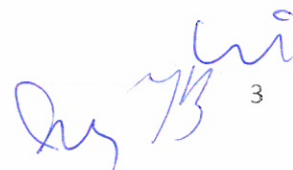
Produkty cykliczne

Stowarzyszenie 61 regularnie publikuje zapowiedzi posiedzeń Sejmu, Parlamentu Europejskiego oraz informuje o wchodzących w danym tygodniu w życie nowych prawach. Część z naszych materiałów wzbogacamy również o materiały filmowe, które przygotowujemy we współpracy z Fundacją Picture Doc.

Naszym celem jest dostarczanie merytorycznej wiedzy o polskiej polityce w przystępnej formie. Realizujemy go między innymi za pomocą naszych publikacji cyklicznych: [zapowiedzi obrad Sejmu i Parlamentu Europejskiego](#), tzw. Nowych Praw oraz krótkich filmów „MamPrawoWiedziec.pl pyta”.

We wszystkich formach zależy nam na prostocie przekazu. W zapowiedziach koncentrujemy się na tym, jaki wpływ na życie Polaków mają projekty, nad którymi głosują posłowie i posłowie do Parlamentu Europejskiego. Zawartość „polityczna” stanowi w nich niezbędne minimum, które np. pozwala czytelnikowi ocenić szanse danego projektu na wejście w życie. Od polityków, zarówno w zapowiedziach jak i w filmach, oczekujemy i egzekwujemy merytoryczne wypowiedzi.

Zapowiedzi Parlamentu Europejskiego mają szczególne znaczenie ze względu na niską wiedzę Polaków o działaniach izby. Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. nie przekroczyła 25 proc. To znaczy, że konieczne jest systematyczne informowanie o decyzjach podejmowanych przez PE i ich wpływie na

 3

życie Polaków. Polskie media nie podejmują takich działań, o PE donoszą najczęściej w kontekście sporów politycznych Warszawy z Brukselą, które w ostatnim roku dotyczyły głównie praworządności.

„Nowe prawa”, które zwięźle, w punktach i prosty językiem podsumowują przepisy, które weszły w danym tygodniu w życie, stanowią uzupełnienie zapowiedzi. Cykl przede wszystkim pełni funkcję informacyjną (w trzecim kwartale 2017 r. w życie weszły 4 tys. 244 strony maszynopisu ważnych aktów prawnych), ale zwraca też uwagę na znaczenie Sejmu jako organu ustawodawczego, a nie wyłącznie miejsca walki politycznej. Przypomina, że obrady parlamentu skutkują przyjęciem aktów prawnych, które mają konkretne skutki dla obywateli.

W 2017 r. opublikowaliśmy 21 zapowiedzi Sejmu, 18 zapowiedzi Parlamentu Europejskiego i 31 nowych praw. Nasze teksty były publikowane w portalach Onet.pl, Polityka.pl, PrawicowyInternet.pl oraz powoływała się na nie Wyborcza.pl. Nakręciliśmy też siedem rozmów wideo z posłami (oraz z jednym europoseł).

Odbiorca naszych cyklicznych materiałów: – otrzymuje podstawową wiedzę na temat zmian w prawie (zarówno planowanych jak i tych, które właśnie weszły w życie), która często ma praktyczne znaczenie dla jego grupy zawodowej lub przedsiębiorstwa; – zna stanowiska ugrupowań politycznych na tematy, nad którymi toczą się prace legislacyjne; – poznaje posłów, którzy go reprezentują, w tym tych rzadko eksponowanych w mediach; – zdobywa wiedzę o merytorycznej pracy, którą wykonują (lub nie) sprawując swoją funkcję; – lepiej rozumie proces stanowienia prawa na poziomie krajowym i europejskim, a w szczególności rolę, jaką gra w nim parlament i Parlament Europejski; – wszystkie te informacje otrzymuje w zwięzłej, przystępnej, ale też różnorodnej formie (tekst, wideo, grafika, wykresy).

Innowacje w polityce

W 2017 r. odbyła się pierwsza edycja europejskiego konkursu Innowacje w polityce, organizowanego przez Innovation in Politics Institut z siedzibą w Wiedniu. Politycy różnych szczebli byli nominowani lub zgłaszali się sami z projektami, które wniosły nową jakość w obszarze ich działania.

Stowarzyszenie 61 prowadziło sekretariat tego działania, docierając do polityków z informacją o konkursie. Oprócz szerokiej akcji informacyjnej, wyszukiwaliśmy polityków, którzy realizują innowacyjne działania i zachęcaliśmy do zgłaszania się.

Ostatecznie z Polski zgłosiło się 55 osób, głównie samorządowców, co dało trzeci wynik w Europie. Ośmioro polskich polityków przeszło do finału, a autor projektu „Wideo tłumacz” z Łodzi został laureatem w kategorii „Jakość życia”. (W 2018 r., w drugiej edycji konkursu, Stowarzyszenie 61 pełni podobną rolę, tym razem już jako partner).

To działanie pozwala nam spojrzeć na polityków z innej perspektywy, dostrzec pozytywne działania, ale też jest okazją, kiedy docieramy z doceniającym komunikatem do osób, od których zwykle czegoś oczekujemy (informacji, deklaracji).

Closer to V4 policy

W maju 2017 r. Stowarzyszenie 61 rozpoczęło finansowany z Funduszu Wyszehradzkiego projekt „Closer to V4 Policy”, w którym uczestniczyły również trzy inne organizacje pozarządowe z Krajów Grupy Wyszehradzkiej (Kohovolit.eu z Czech, Demagog.sk ze Słowacji i Atlatszo.hu z Węgier). Celem projektu była analiza wybranych kwestii społecznych i politycznych dyskutowanych w państwach Grupy Wyszehradzkiej i przybliżenie ich obywatelom. Szczególnie interesowało nas przedstawienie prac posłów do Parlamentu Europejskiego, sprawdzenie w jaki sposób reprezentują interesy obywateli swoich państw na poziomie europejskim i czy potrafią wypracować wspólne stanowiska.

W trakcie projektu wraz z partnerami sporządziliśmy analizy dziesięciu wybranych tematów. Pracowaliśmy w cyklu miesięcznym, wspólnie zbieraliśmy i opracowywaliśmy dane (m.in. wypowiedzi europosłów i liderów politycznych z państw V4 oraz ich głosowania w parlamentach narodowych i w Parlamencie Europejskim). Oprócz tego przynajmniej dwa razy w miesiącu omawialiśmy analizowane zagadnienia na spotkaniach za pośrednictwem komunikatora Skype. Na koniec każdego miesiąca zespoły narodowe przygotowywały w swoich językach dziennikarskie analizy danego zagadnienia. Osiem z nich przetłumaczyliśmy również na język angielski.

Analizowane zagadnienia: Europejski Filar Praw Socjalnych, Mechanizm relokacji uchodźców, Sytuacja mediów w V4, Podstawowe wartości demokratyczne w krajach V4, Unia Energetyczna i bezpieczeństwo gazowe, Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, Podwójna jakość

żywności w UE, Stosunek państw V4 wobec Ukrainy, Wydajność energetyczna w kontekście pakietu energetycznego „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, Suwerenność i integracja.

Partnerzy opublikowali łącznie 40 analiz w językach narodowych, które ukazały się w różnych krajowych mediach. Polskie teksty przygotowane przez Stowarzyszenie trafiły m.in. na łamy portali: Polityka.pl, KrytykaPolityczna.pl i Respublica. Teksty w języku angielskim ukazały się na portalach VisegradInsight.eu, PoliticalCritique.org i na platformie Blogactiv. Oprócz tego wszystkie teksty można znaleźć również pod adresem: <http://serwis.mamprawowiedziec.pl/tag.php?tag=1&s=V4>.

Analizy słowackich, czeskich i węgierskich partnerów również ukazały się w ich krajowych mediach. W sumie treści wyprodukowane w czasie projektu dotarły do około 400 tys. Indywidualnych użytkowników w państwach Grupy Wyszehradzkiej. Zostały również rozesłane do europosłów, a tekst poświęcony sytuacji mediów w krajach V4 spotkał się z zainteresowaniem europarlamentarzystki, Judith Sargentini autorki sprawozdania o stanie demokracji na Węgrzech.

W ramach projektu powstały także internetowe narzędzia informatyczne pozwalające gromadzić i przeszukiwać wypowiedzi posłów w krajowych parlamentarnych w oparciu o słowa kluczowe. We współpracy z zespołem prof. Przemysława Biecka stworzyliśmy aplikację umożliwiającą zbieranie, analizę i wizualizację tego samego rodzaju danych dla Parlamentu Europejskiego – [MEPs' Speeches in Plenary](#).

Dziennikarstwo danych na Ukrainie

W 2017 r. Stowarzyszenie 61 zrealizowało międzynarodowy projekt z organizacją ukraińską Opora, dotyczący analizowania prac parlamentu. W ramach współpracy dwie członkinie zespołu MamPrawoWiedziec.pl poprowadziły szkolenie w Kijowie, dotyczące metodologii analizy, wizualizacji i promocji produktów dziennikarskich. W efekcie szkolenia analitycy Opory napisali pięć tekstów, które zostały opublikowane w ukraińskich mediach. Tłumaczenia dwóch z nich ukazały się również w Polsce.

Wystąpienia na konferencjach i wyjazdy

TICTeC <http://tictec.mysociety.org/2017/speakers> - The Impacts of Civic Technology Conference - wystąpienie Anny Ścisłowskiej pt. "10 lat MamPrawoWiedziec.pl. Analiza ruchu na stronach MamPrawoWiedziec.pl i Serwis.MamPrawoWiedziec.pl" - w którym przeanalizowała zainteresowania użytkowników witryny

Miasta w Internecie, Gdańsk, <https://21.kmwi.pl> - wystąpienie Anny Ścisłowskiej pt. "Kiedy BIP nie wystarczy. Obywatelskie serwisy o radnych."

Spotkanie organizacji wiejskich w Marózie - prezentacja lokalnych MamPrawoWiedziec.pl podczas spotkania

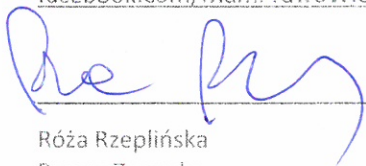
Wizyta studyjna Anny Ścisłowskiej w Stanach Zjednoczonych w ramach programu IVLP. Temat wizyty: "Countering disinformation and Supporting an Informed Public".

Magdalena Wnuk i Sylwia Szolucha w kwietniu na [Personal Democracy Forum](#) w Gdańsku dla międzynarodowej publiczności poprowadziły warsztaty na temat dziennikarstwa opartego na danych.

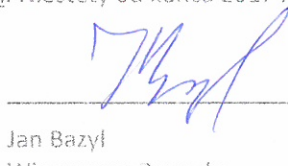
Magdalena Wnuk w maju 2017 r. uczestniczyła w konferencji dla dziennikarzy śledczych [European Investigative Journalism & Dataharvest Conference](#) w Mechelen w Belgii, gdzie miała wystąpienie na temat problemów analizowania lobbingu w Polsce. Podczas konferencji zostały nawiązane kontakty z organizacją Transparency International EU, z którą Stowarzyszenie 61 podjęło współpracę w realizacji kolejnego projektu, dotyczącego analizowania danych o polskim lobbingu.

Promocja

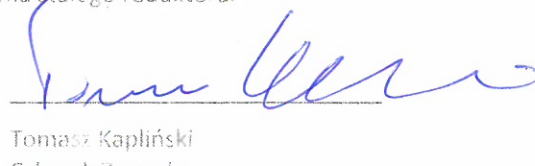
Materiały publikowane w serwisie MamPrawoWiedziec.pl były promowane w prowadzonych przez nasz zespół serwisach społecznościowych, przede wszystkim na Facebooku. Profil był prowadzony przez redaktora wspieranego przez zespół MamPrawoWiedziec.pl w wyszukiwaniu i przygotowywaniu treści: facebook.com/MamPrawoWiedziecPl. Niestety od końca 2017 r. profil nie ma stałego redaktora.

Róża Rzeplińska
Prezes Zarządu

Jan Bazył
Wiceprezes Zarządu

Tomasz Kapliński
Członek Zarządu

Warszawa, marzec 2017 r.

